

Državni izpitni center

M 2 4 1 5 5 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 4. junij 2024

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

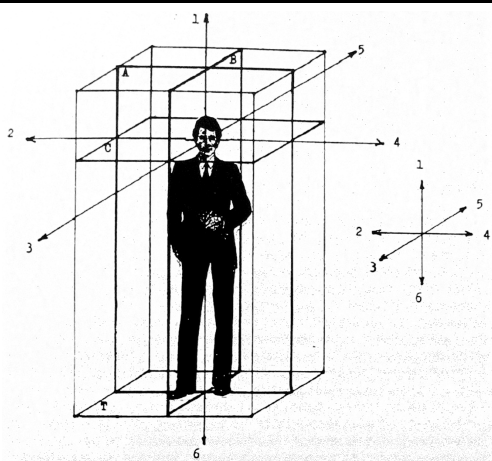
1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	♦ slika 1: sgraffito ♦ slika 2: mozaik	Za vsako pravilno določeno tehniko kandidat prejme po 1 točko.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	7	♦ proporci (mersko sorazmerje, razmerje) ♦ ravnoesje ♦ ritem ♦ harmonija ♦ kontrast ♦ dominacija (prevlada) ♦ enotnost	Za vsako pravilno opredeljeno načelo likovnega reda kandidat prejme po 1 točko.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	♦ Zaznavna konstantnost v zaznavanju so psihični procesi, ki imajo prilagoditveno funkcijo. Pomagajo nam, da predmeti, ki jih vidimo, kljub dražljajskim spremembam za nas ohranjajo svoje lastnosti.	Za pravilno opredeljen pojem zaznavna konstantnost kandidat prejme 1 točko.
	2	♦ Zaznavna konstantnost obstaja v vseh zaznavnih območjih. Poznamo zaznavno konstantnost barv, svetlosti, oblike, velikosti.	Za vsaj dve naštetih vrsti zaznavne konstantnosti kandidat prejme 1 točko, za štiri pa 2 točki.
Skupaj	3		

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	3	♦ 	Za shemo kandidat prejme 3 točke in za razlago 3 točke. Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.
	3	♦ Prostorski križ je model orientacije človeškega telesa v prostoru, ki razdeli položaj človekovega telesa v prostoru glede na tri ravnine: medialno (levo – desno), očesno (zgoraj – spodaj) in frontalno (spredaj – zadaj).	
Skupaj	6		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	4	♦ Ploskev in prostor sta orisani likovni prvini, ploskev je lahko del prostora. Prvina svetlo – temno omogoča zaznavo prostora, zato je po svoji naravi povezana z likovno prvino prostor. Barva glede na svojo nasičenost in čistost pride najbolje do izraza pri ploskoviti rabi, zato je po svoji naravi povezana z likovno prvino ploskev. Povezava med barvo in prostorom je zato mogoča prek svoje ploskovne rabe, ko se logika svetlo-temnih odnosov nadomešča s toplo-hladnimi odnosi, npr. pri modulaciji.	Posamezna točka za razlago prvin in posameznih medsebojnih odnosov. Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	2	♦ 	Po 1 točka za par rešitev. Če kandidat nariše objekt v linearni perspektivi, prejme 2 točki. Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	4	♦ Število, gostota in tekstura so povezane spremenljivke. Število se nanaša na količino elementov na ploskvi ali v prostoru, gostota na število elementov na neki velikosti ploskve ali prostora, tekstura pa na tipni in vizualni izraz različne gostote elementov na površini neke ploskve ali prostora.	Posamezna točka za razlago posamezne spremenljivke in 1 točka za razlago povezave. Različne možne razlage po presoji ocenjevalca.

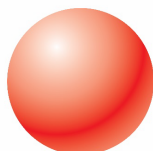
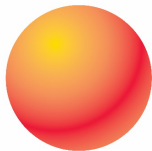
Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	4	♦ Na doživljanje velikosti v likovnih delih vpliva več dejavnikov. Glavni dejavnik je odnos med velikostjo gledalca in celoto likovnega dela. Drugi dejavnik je odnos med velikostjo gledalca in velikostjo posamične oblike v likovnem delu. Tretji dejavnik je odnos med velikostjo oblike v likovnem delu in celoto likovnega dela. Četrti dejavnik pa je odnos med velikostmi oblik znotraj likovnega dela.	Za vsak naveden dejavnik po 1 točka. Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	4	♦ Ko je katedrala nastala, je bila v okviru prostora in okoliških stavb zelo velika, najvišja med vsemi. Z leti se je okolica spremenila, okoli katedrale so zrasli visoki nebotačniki, zato je katedrala znotraj okolice postala majhna. Absolutno gledano pa je glede na velikost gledalca seveda ohranila svojo velikost. Primer katedrale zato zelo dobro ponazarja, kaj pomeni, da je velikost relativna.	Posamezna točka za navedeno eno primerjavo oz. smiselno trditev z vidika primerjave. Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

4. naloga: Barvna teorija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	3	♦ Primarne barve subtraktivnega barvnega mešanja so rumena, magenta rdeča in cian modra. Primarne barve aditivnega mešanja so oranžno-rdeča, vijolično-modra in zelena. Subtraktivne primarne barve so enake sekundarnim barvam aditivnega mešanja, aditivne primarne barve pa so enake sekundarnim barvam subtraktivnega mešanja.	Za pravilno naštete barve kandidat prejme 2 točki, za pojasnjen odnos 1 točko.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	5	♦ od kontrasta med svetlimi in temnimi ploskvami ♦ od kontrasta med toplimi in hladnimi barvami (barvna perspektiva) ♦ od odnosov med različnimi barvnimi kakovostmi (barvna čistost) ♦ od velikosti površin posameznih barv ♦ od prosojnosti barv	Za pravilno naštete dejavnike kandidat prejme 5 točk. Če kandidat le našteje barvne dimenzije, prejme 1 točko. Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev		Dodatna navodila
4.3	1	♦ Pri tonskem senčenju, ki ga imenujemo tudi barvna modelacija, s pomočjo različnih vrednosti svetlosti upodabljamo plastične oblike predmeta na ploskvi. Spreminja se predvsem vrednost barvne svetlosti.		Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
	1	♦ Pri barvnem senčenju, ki ga imenujemo tudi barvna modulacija, pa se poleg različnih vrednosti svetlosti spreminjajo tudi barve po barvnosti. Pri barvnem moduliranju ima pomembno vlogo odnos med toplimi in hladnimi barvami.		
	2	BARVNA MODELACIJA ♦ 	BARVNA MODULACIJA ♦ 	Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
Skupaj	4			

5. naloga: Likovna kompozicija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	3	♦ Likovna harmonija, ubranost (sopomenka), skladnost (sopomenka), je načelo likovnega reda in pomeni umirjanje, sožitje, soglasje nasprotujočih si likovnih enot v kompoziciji.	2 točki za sopomenki in 1 točka za utemeljitev. Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	3	♦ harmonija podobnosti (linij, oblik, barv ...), harmonija nasprotij (npr. geometrijska oblika – organska oblika), harmonija vsebine (npr. mati – otrok)	Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	4	♦ harmonija nasprotij barvnih ploskev, črt, točk, oblik ♦ harmonija nasprotja vsebine (mati – otrok) ♦ harmonija nasprotja navpičnih – vodoravnih potez čopiča in harmonija podobnosti rumenkastih barvnih odtenkov ♦ harmonija nasprotij; navpičnih – vodoravnih oblik in oglatih (ostrih) – oblih oblik	Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	1	♦ Standardizirani formati A, B in C imajo stranici v razmerju $1:\sqrt{2}$,	
	1	♦ ki ostaneta nespremenjeni pri delitvi ploskve na polovico.	
Skupaj	2		

IZPITNA POLA 2

Likovna naloga se vrednoti po treh merilih:

1. ustvarjalnost,
2. upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja,
3. tehnična izvedba.

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Ustvarjalnost	30	Ustvarjalnost se ocenjuje glede na morfološko, kompozicijsko in semantično kompleksnost izdelka.	Od 0 do 6 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje. Od 7 do 12 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je manj izviren, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je povprečno domiselno. Od 13 do 18 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je domiselnejši, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je izvirnejše. Od 19 do 24 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno uporabo kakega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča. Od 25 do 30 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji zelo presenečata ter kažeta na visoko stopnjo ustvarjalnosti.
Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja	10	Likovnoteoretsko znanje se v izdelku ocenjuje glede na skladnost uporabljenih oblikotvornih načel z izbranim oblikovnim vodilom (likovnim pojmom).	Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja. Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in ki izkazuje skromnejše likovnoteoretsko znanje. Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje. Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja. Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje.
Tehnična izvedba	10	Tehnična izvedba se ocenjuje glede na doslednost pri uporabi likovne tehnike in likovnih materialov.	Od 0 do 3 točke dobi kandidat za malomaren izdelek. Od 4 do 7 točk dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, opaziti je še nedoslednosti v izvedbi. Od 8 do 10 točk dobi kandidat, ki je dosleden v tehnični izvedbi likovnega izdelka.
Skupaj	50		